

Enaky.com

نوبت امتحان:	امتحان درس: فارسی (۳)									
مدت امتحان: ۸۵ دقیقه	شاخه نظری، کلیه رشته‌ها، پایه دوازدهم، دوره دوم متوسطه									
نمره	سؤالات									
	قلمرو زبانی (۷ نمره)									
	<p>۱- متن زیر را بخوانید و به پرسش‌ها پاسخ دهید:</p> <p>«یکی از صاحب‌دلان سر به جیب مراقبت فرو برده بود و در بحر مکاشفت مستغرق شده؛ آن‌گه که از این معاملت بازآمد، یکی از یاران به طریق انبساط گفت: «از این بوستان که بودی، ما را چه تحفه کرامت کردی؟»</p> <p>الف) یک نمونه حذف فعل در این نوشته بیابید و نوع حذف را بنویسید.</p> <p>ب) نوع «را» در جمله «ما را چه تحفه کرامت کردی؟» چیست؟</p> <p>پ) با توجه به متن داده شده، جدول زیر را کامل کنید.</p>									
۰/۵	<table border="1"> <thead> <tr> <th>ترکیب وصفی</th> <th>هسته</th> <th>ترکیب اضافی</th> <th>وابسته</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td> </td> <td> </td> <td> </td> <td> </td> </tr> </tbody> </table>		ترکیب وصفی	هسته	ترکیب اضافی	وابسته				
ترکیب وصفی	هسته	ترکیب اضافی	وابسته							
۰/۵	<p>۲- املاي درست را از داخل کمانک انتخاب کنید.</p> <p>الف) زیرا آن روز سیصد تومان پول تهیه کرده بودم که به تهران بیایم و این، مخارج (غریب - قریب) شش ماه من بود.</p> <p>ب) پس از او عموی بزرگم که برجسته‌ترین شاگرد (حوزه - حوضه) ادیب بزرگ بود به مزینان بازگشت.</p>									
۱/۵	<p>۳- معنی واژه‌های مشخص شده زیر را بنویسید.</p> <p>الف) تخم خرمايي به تربيتش نخل باسق گشته.</p> <p>ب) گفت: «والی از کجا در خانه خمار نیست؟»</p> <p>پ) برکش ز سر این سپید معجر بنشین به یکی کبود اورند</p> <p>ت) در نفیرم مرد و زن نالیده‌اند (ث) آیین طریق از نفس پیر مغان یافت</p>									
۰/۵	<p>۴- با توجه به جمله زیر، نقش واژه‌های مشخص شده را بنویسید.</p> <p>«محبت چون به غایت رسد، آن را عشق خوانند.»</p>									
	<table border="1"> <thead> <tr> <th>عشق</th> <th>محبت</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td> </td> <td> </td> </tr> </tbody> </table>		عشق	محبت						
عشق	محبت									
۰/۷۵	<p>۵- «وابسته وابسته» در کدام یک از جمله‌های زیر وجود دارد؟ نوع آن را بنویسید.</p> <p>الف) آن عالم پُر شگفتی و راز، سرایی سرد و بی‌روح شد.</p> <p>ب) روزگاری فرمان به سواحل دریای سیاه داده می‌شده.</p> <p>پ) دیوارهای کهن روم حکایت از روزگاران گذشته دارد.</p>									
	<p>۶- بیت زیر را بخوانید و به پرسش‌ها پاسخ دهید.</p> <p>«تا چشم بشر نبیندت روی بنهفته به ابر، چهر دل‌بند»</p> <p>الف) یک گروه مفعولی در این بیت بیابید و بنویسید.</p> <p>ب) نمونه‌ای از جهش ضمیر بیابید و آن را در جایگاه اصلی قرار دهید.</p>									
۰/۲۵										
۰/۵										
۱	<p>۷- نادرستی‌های املايي را در نمونه‌های زیر بیابید و درست آنها را بنویسید.</p> <p>الف) بر روی بام خانه، خسته از نشئه خوب و پاک آن اصرا در بستر خویش به خواب رفتم.</p> <p>ب) جامه‌ای کاو نشود غرقه به خون بحر وطن بدر آن جامه که ننگ تن و کم از کفن است</p> <p>پ) باران رحمت بی حسابش همه را رسیده و خان نعمت بی دریغش همه جا کشیده.</p> <p>ت) تو حکیمی، تو عظیمی، تو کریمی، تو رحیمی تو نماینده فضلی، تو سزاوار سنایی</p>									

قلمرو ادبی (۵ نمره)

۸- بیت زیر را بخوانید و به پرسش‌ها پاسخ دهید.

«آتش عشق است کاندر نی فتاد جوشش عشق است کاندر می فتاد»

۰/۷۵

(الف) یک تشبیه در این بیت بیابید و ارکان آن را بنویسید.

۰/۵

(ب) آیا در این بیت آرایه «حُسن تعلیل» به کار رفته است؟ توضیح دهید.

۰/۵

(پ) استعاره را در این بیت مشخص کنید.

۰/۵

(ت) قافیه‌های این بیت را بنویسید.

۰/۷۵

۹- در کدام یک از دو بیت زیر، آرایه اسلوب معادله به کار رفته است؟ توضیح دهید.

(الف) ز یاران کینه هرگز بر دل یاران نمی‌ماند به روی آب جای قطره باران نمی‌ماند

(ب) خمیده پشت از آن گشتند پیران جهان‌دیده که اندر خاک می‌جویند ایام جوانی را

۲

۱۰- بیت زیر را بخوانید؛ سپس دو بیت بعدی آن را بنویسید.

«ای جویبار جاری! زین سایه برگ مگریز کاین گونه فرصت از کف دادند بی‌شماران»

قلمرو فکری (۸ نمره)

۱۱- بیت‌های زیر را بخوانید و به پرسش‌ها پاسخ دهید.

«نی نی تو نه مشت روزگاری ای کوه نی‌آم ز گفته خرسند

تو قلب فسرده زمینی از درد ورم نموده یک چند

تا درد و ورم فرو نشیند کافور بر آن ضماد کردند»

۰/۵

(الف) در بیت اول، منظور از «گفته» چیست؟

۰/۵

(ب) چرا شاعر از تشبیه دماوند به مشت روزگار ناخرسند است؟

۰/۵

(پ) منظور از «ورم» و «کافور» در بیت سوم چیست؟

۰/۵

(ت) در بیت سوم، از نظر شاعر، چرا برف بر روی قلّه دماوند نشسته است؟

۱

۱۲- مفهوم کلی هر متن را مقابل آن در جدول بنویسید.

متن	مفهوم کلی
(الف) از بیم عقرب جرّاره دموکراسی قرن بیستم، ناچار شده به مار غاشیة حکومت سرهنگ‌ها پناه ببرد. (ب) با آنکه جیب و جام من از مال و می تهی است ما را فراغتی است که جمشید جم نداشت	

۰/۵

۱۳- مصراع «جرم راه رفتن نیست، ره هموار نیست» به کدام پدیده اجتماعی زمان شاعر اشاره دارد؟

۰/۵

۱۴- در متن زیر، مقصود نویسنده از بخش‌های مشخص شده چیست؟

«گرم تماشا و غرق در این دریای سبز معلّقی که بر آن مرغان الماس پَر، تک‌تک از غیب سر می‌زنند.»

۰/۵

۱۵- سروده‌ها و نوشته‌های زیر را به فارسی روان معنی کنید.

۰/۵

(الف) نتوان شبیه تو گفتن که تو در وهم نیایی

۰/۵

(ب) سودای عشق از زیرکی جهان بهتر ارزد.

۰/۵

(پ) یک روز دنیایی به روم چشم داشت و از آن چشم می‌زد.

۰/۵

(ت) دیگر سر بر آسمان برنکردم و همه چشم در زمین.

۰/۵

(ث) غُصارة تاکی به قدرت او شهد فایق شده.

۰/۷۵

(ج) آن کسی را که در این مُلک، سلیمان کردیم ملت امروز یقین کرد که او اهرمن است

۰/۷۵

(چ) محرم این هوش جز بی‌هوش نیست مر زبان را مشتری جز گوش نیست

نوبت امتحان:	پاسخ آزمون شماره ۱	
مدت امتحان: ۸۵ دقیقه	فارسی (۳)	
<p style="text-align: center;">قلمرو زبانی (۷ نمره)</p> <p>۱- الف) در بحر مکاشفت مستغرق شده [بود] (۰/۲۵) / حذف به قرینه لفظی (۰/۲۵) ب) «را» حرف اضافه به معنی «برای» (۰/۵) پ) ترکیب وصفی: این معاملات: هسته: معاملات / چه تحفه هسته، تحفه / این بوستان: هسته: بوستان (یک مورد، ۰/۵) / ترکیب اضافی: جیب مراقبت - بحر مکاشفت - طریق انبساط (یک مورد، ۰/۲۵) / وابسته: مراقبت - مکاشفت - انبساط (یک مورد، ۰/۲۵) ۲- الف) قریب (۰/۲۵) ب) حوزه (۰/۲۵) ۳- الف) باسق: بلند / ب) خَمَار: می فروش / پ) معجر: روسری، سرپوش / اورند: اورنگ، تخت / ت) نفیر: فریاد و زاری به صدای بلند / ث: مغان: موبدان زردشتی (هر مورد، ۰/۲۵) ۴- محبت: نهاد (۰/۲۵) / عشق: مسند (۰/۲۵) ۵- گزینه ب) (۰/۲۵) سیاه: وابسته و وابسته، مضاف الیه مضاف الیه (۰/۵) (سیاه، اسم در یاست، به همین دلیل، مضاف الیه مضاف الیه است. اگر صفت بود، صفت مضاف الیه می شد.) ۶- الف) روی تو - چهر دل بند (یک مورد، ۰/۲۵) / ب) «ت» در «نبیندت» جهش ضمیر دارد (۰/۲۵) به «روی» متصل می شود: تا چشم بشر روی تو را نبیند. (۰/۲۵) ۷- املاي درست واژگان: الف) اسرا (۰/۲۵) / ب) بهر (۰/۲۵) / پ) خوان (۰/۲۵) / ت) ثنایی (۰/۲۵)</p>		
<p style="text-align: center;">قلمرو ادبی (۵ نمره)</p> <p>۸- الف) تشبیه: آتش عشق (۰/۲۵) / عشق: مشبه (۰/۲۵) / آتش: مشبه به (۰/۲۵) ب) در این بیت، آرایه «حُسن تعلیل» به کار رفته است؛ شاعر دلیل جوشیدن شراب را عشق می داند. در حالی که این دلیل علمی برای جوشیدن شراب نیست. (۰/۵) / پ) عشق (مصراع دوم) استعاره (جوشش عشق: اضافه استعاره؛ عشق به چشمه ای تشبیه شده است که می جوشد.) (۰/۵) / ت) نی، می (۰/۵) ۹- بیت «الف» آرایه «اسلوب معادله» دارد (۰/۲۵) زیرا مصراع دوم تمثیلی است برای تأیید مفهوم مصراع اول و هر یک از دو مصراع، استقلال نحوی و معنایی دارند. (۰/۵) ۱۰- گفתי «به روزگاران مهری نشسته» گفتم: «بیرون نمی توان کرد حتی به روزگاران» (۱) پیش از من و تو بسیار بودند و نقش بستند دیوار زندگی را زین گونه یادگاران (۱)</p>		
<p style="text-align: center;">قلمرو فکری (۸ نمره)</p> <p>۱۱- الف) تشبیه دماوند به مشت (۰/۵) / ب) چون مشت نشانه فریاد و اعتراض است، اما دماوند سرد و خاموش است و اعتراضی نمی کند. (۰/۵) / پ) ورم: برآمدگی کوه دماوند (۰/۲۵) / کافور: برف (۰/۲۵) / ت) برای اینکه درد و ورم کاهش یابد، برف های سفیدی همانند کافور بر قلّه دماوند هست تا به عنوان مرهم عمل کند. (۰/۵) ۱۲- الف) از یک گرفتاری کوچک نجات یافتن و به یک گرفتاری بزرگ مبتلا شدن (۰/۵) ب) داشتن آرامش با وجود تهی دستی (۰/۵) ۱۳- گسترش و رواج فساد و انحراف و نابسامانی های جامعه (۰/۵) ۱۴- دریای سبز معلق: آسمان (۰/۲۵) / مرغان الماس پر: ستارگان (۰/۲۵) ۱۵- الف) نمی توان تو را به چیزی تشبیه کرد؛ زیرا که تو در تصور انسان جای نمی گیری (۰/۵) ب) ارزش معامله عاشقانه از رفتارهای هوشمندانه بیشتر است. (۰/۵) پ) یک روز دنیا چشم طمع به روم داشت و از روم می ترسید. (۰/۵) ت) به عالم معنا توجهی نکردم و به مادیات توجه کردم. (۰/۵) ث) شیره درخت انگور با قدرت خداوندی به شیرینی برتری تبدیل شده است. (۰/۵) ج) آن کس را که در این سرزمین به پادشاهی رساندیم و به او قدرت دادیم، امروز مردم مطمئن شده اند که او مثل شیطان، به دنبال پلیدی و بدی است. (۰/۷۵) چ) حقیقت عشق را هر کسی درک نمی کند. تنها عاشق محرم است. همان طور که گوش برای ادراک سخنان زبان ابزاری مناسب است. (۰/۷۵)</p>		